

Total number of printed pages-11

4 (Sem-6/CBCS) HE 5 (IRLL)

2025

COMMERCE

(Honours Elective)

Paper : COM-HE-6056

(Industrial Relations and Labour Laws)

Full Marks : 80

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Which of the following national level federation was formed in 1920 ?

তলৰ কোনটো ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ ফেডাৰেচন ১৯২০ চনত
প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল ?

(i) INTUC

(ii) AITUC

(iii) UTUC

(iv) HMS

(Choose the most appropriate answer)

(আটাইতকৈ উপযুক্ত উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Are collective agreements legally enforceable?

সামূহিক চুক্তিসমূহ আইনগতভাৱে বলবৎ কৰিব পৰা যায়নে?

(i) Yes, otherwise they would be worthless.

হয়, নহ'লে সেইবোৰ অমূল্য হৈ পৰিলহেঁতেন।

(ii) No, they are never legally enforceable.

নাই, সেইবোৰ কেতিয়াও আইনগতভাৱে বলবৎ কৰিব পৰা নহয়।

(iii) They are presumed not to be legally enforceable unless the parties agree otherwise.

পক্ষসমূহে অন্য ধৰণে সন্মতি নিদিয়ালৈকে সেইবোৰ আইনগতভাৱে বলবৎ কৰিব নোৱাৰা বুলি ধৰা হয়।

(iv) Only those made with trade unions.

কেবল ট্ৰেড ইউনিয়নৰ সৈতে নিৰ্মিত।

(Choose the most appropriate answer)

(আটাইতকৈ উপযুক্ত উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) On which ground can a trade union refuse to admit a person or expel a member?

কোনটো ভিত্তিত ট্ৰেড ইউনিয়নে কোনো ব্যক্তিক ভৰ্তি কৰিবলৈ বা সদস্যক বহিষ্কাৰ কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰিব পাৰে?

(i) Goodwill damage

সদিচ্ছাৰ ক্ষতি

(ii) Misconduct

অসৎ আচৰণ

(iii) Change in job

চাকৰিৰ পৰিৱৰ্তন

(iv) Relation with manager

পৰিচালকৰ সৈতে সম্পৰ্ক

(Choose the most appropriate answer)

(আটাইতকৈ উপযুক্ত উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (d) Workers' participation in management is an important form of non-financial incentive to the workers.

(State whether the statement is true or false)

পৰিচালনাত শ্ৰমিকৰ অংশগ্ৰহণ শ্ৰমিকসকলৰ বাবে
অবিভীয়া উদ্গনিৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ৰূপ।

(বক্তব্যটো সঁচা নে মিছা উল্লেখ কৰা)

- (e) Under _____ policy, employees are free to meet the top executives of the organisation and get their grievances redressed. (Fill in the blank)

_____ নীতিৰ অধীনত কৰ্মচাৰীসকলে সংস্থাৰ শীৰ্ষ
কাৰ্যবাহীসকলক সাক্ষাৎ কৰি তেওঁলোকৰ অভিযোগৰ
সমাধান লাভ কৰিবলৈ স্বাধীন।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (f) The conciliation officer is given the power of _____. (Fill in the blank)

মিলন বিষয়ক _____ ৰ ক্ষমতা দিয়া হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (g) A union is a group of employees who bargain the terms and conditions of employment.

(State whether the statement is true or false)

ইউনিয়ন হৈছে কৰ্মচাৰীৰ এটা গোট যি নিযুক্তিৰ চৰ্তাৱলী
আৰু নিয়মাবলীৰ দৰদাম কৰে।

(বক্তব্যটো সঁচা নে মিছা উল্লেখ কৰা)

- (h) According to Factories Act, 1948 no woman shall be required or allowed to work in any factory except between the hours 6 am and 7 pm.

(State whether the statement is true or false)

কাৰখানা আইন, ১৯৪৮ অনুসৰি কোনো মহিলাই পুৱা ৬
বজাৰ পৰা সন্ধিয়া ৭ বজাৰ ভিতৰত বাদে কোনো
কাৰখানাত কাম কৰিব নালাগে বা দিব নোৱাৰিব।

(বক্তব্যটো সঁচা নে মিছা উল্লেখ কৰা)

- (i) The Factories Act, 1948 requires that appointment of the 'Safety officer' in factories employing at least:

১৯৪৮ চনৰ কাৰখানা আইন অনুসৰি অন্তত কিমান শ্ৰমিক
নিয়োজিত কাৰখানাত সুৰক্ষা বিষয়া নিযুক্তি দিব লাগিব :

- (i) 250 workers

২৫০ জন শ্ৰমিক

- (ii) 500 workers

৫০০ জন শ্ৰমিক

- (iii) 1000 workers

১০০০ জন শ্ৰমিক

- (iv) None of the above

ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(j) Before the Industrial Dispute Act was implemented, which Act took care of the industrial disputes?

ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন কার্যকরী হোৱাৰ আগতে কোনখন আইনে ঔদ্যোগিক বিবাদৰ যত্ন লৈছিল?

(i) Trade Disputes Act, 1929

(ii) Royal Commission on Labour, 1934

(iii) Labour Management Relations Act, 1947

(iv) None of the above

ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer the following in brief: $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) State *two* objectives of industrial relations.

ঔদ্যোগিক সম্পর্কৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(b) Define industrial discipline.

ঔদ্যোগিক অনুশাসনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) State *two* reasons of forming trade union.

ট্রেড ইউনিয়ন গঠনৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(d) Highlight *any two* benefits of workers' participation in management.

পৰিচালনাত শ্রমিকৰ অংশগ্ৰহণৰ যিকোনো দুটা লাভালাভৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

(e) Define lockout.

লকআউটৰ সংজ্ঞা দিয়া।

3. Answer the following questions : (*any four*)
 $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) What is the role of workers' participation in management in promoting industrial harmony?

ঔদ্যোগিক সম্প্রীতিৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত পৰিচালনাত শ্রমিকৰ অংশগ্ৰহণৰ ভূমিকা কি?

- (b) Briefly discuss the potential benefits of collective bargaining for employees.

কৰ্মচাৰীসকলৰ বাবে সামূহিক দৰদামৰ সম্ভাৱ্য সুবিধাসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

- (c) What are the common challenges faced by trade unions?

ট্রেড ইউনিয়নে সন্মুখীন হোৱা সাধাৰণ প্ৰত্যাহ্বানসমূহ কি কি?

- (d) Briefly discuss the causes of industrial indiscipline.

ঔদ্যোগিক অনুশাসনহীনতাৰ কাৰণসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

- (e) Write a note on the role of government in maintaining good industrial relations.

সু-ঔদ্যোগিক সম্পৰ্ক বজাই ৰখাত চৰকাৰৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে এটা টোকা লিখা।

- (f) What are the key differences between layoff and retrenchment?

চাকৰিচ্যুতি আৰু সাময়িক ছুটীৰ মাজত মূল পাৰ্থক্য কি কি?

4. Answer **any four** from the following questions: $10 \times 4 = 40$

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss the functions of Joint Management Councils. What is the role of workers' representatives in the board? $5+5=10$

যৌথ পৰিচালনা পৰিষদৰ কাৰ্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। বৰ্ডত শ্ৰমিক প্ৰতিনিধিৰ ভূমিকা কি?

- (b) Explain the factors affecting growth of industrial relations in India.

ভাৰতত ঔদ্যোগিক সম্পৰ্কৰ বৃদ্ধিত প্ৰভাৱ পেলাৱা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Define collective bargaining. Explain different types of collective bargaining. $2+8=10$

সামূহিক দৰদামৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিভিন্ন ধৰণৰ সামূহিক দৰদামৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) What are the key objectives of a grievance handling machinery? Explain the different types of grievances that can arise in the workplace. 5+5=10

অভিযোগ নিয়ন্ত্ৰণ যন্ত্ৰৰ মূল উদ্দেশ্য কি কি? কৰ্মক্ষেত্ৰত সৃষ্টি হ'ব পৰা বিভিন্ন ধৰণৰ অভিযোগৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Are trade unions relevant in a modern industrial society? What are the advantages and disadvantages of trade unions? 2+4+4=10

আধুনিক ঔদ্যোগিক সমাজত ট্ৰেড ইউনিয়নসমূহ প্ৰাসংগিক নে? ট্ৰেড ইউনিয়নৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাবোৰ কি কি?

- (f) What are the provisions regarding health of factory workers? Explain.

কাৰখানাৰ শ্ৰমিকৰ স্বাস্থ্যৰ সম্পৰ্কে কি কি বিধান আছে? ব্যাখ্যা কৰা।

- (g) What are different types of strikes? Discuss the potential consequences of strikes. 5+5=10

বিভিন্ন ধৰণৰ ধৰ্মঘট কি কি? ধৰ্মঘটৰ সম্ভাৱ্য পৰিণতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (h) When was ILO formed? What are the three main organs of ILO? Write any four functions of ILO. 1+5+4=10

ILO কেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল? ILO'ৰ তিনিটা মুখ্য অংগ কি? ILO'ৰ যিকোনো চাৰিটা কাৰ্য্যৱলী লিখা।